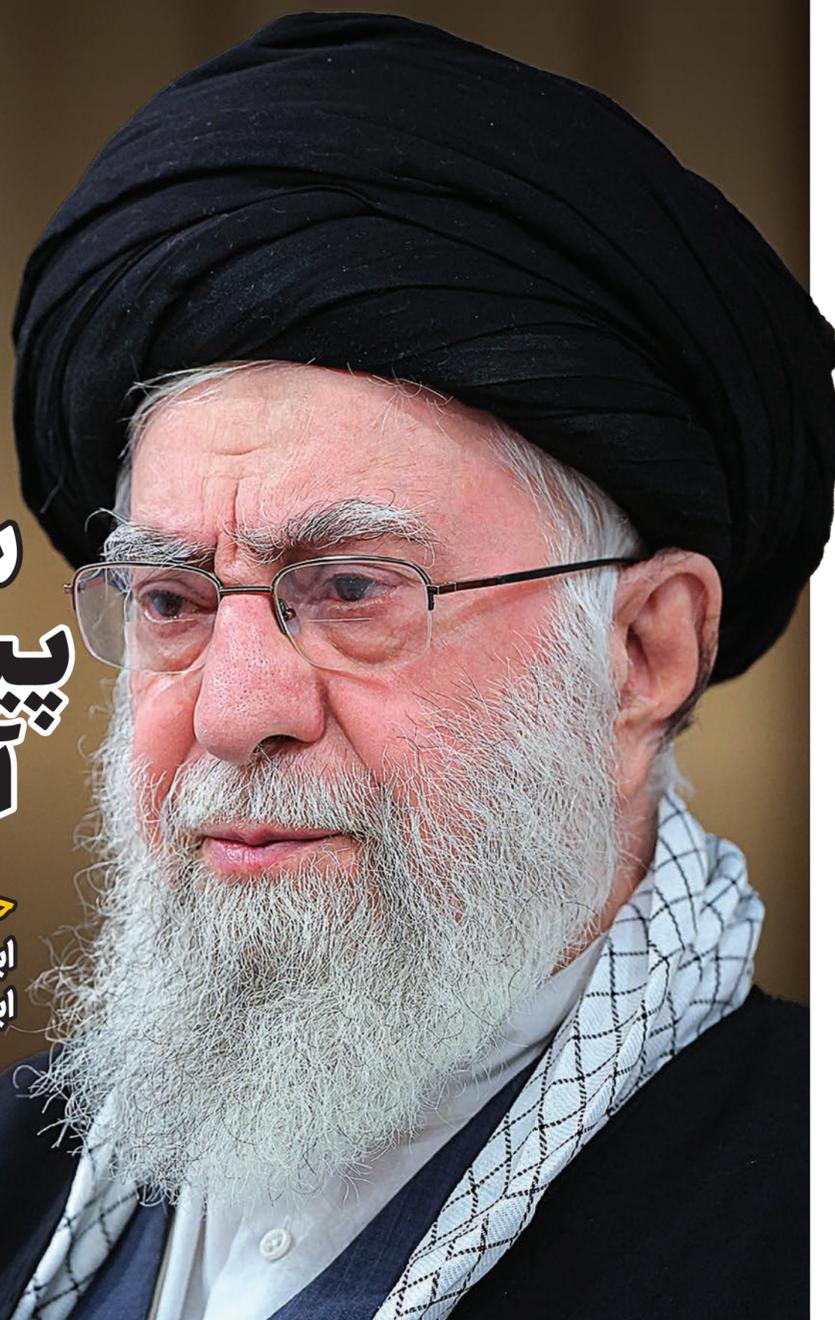

نیض اقتصاد
را در دست بگیرید

چارسوت

رهبر معظم انقلاب اسلامی: پیغام با واسطه ایران به آمریکا دروغ محض است

حضرت آیت الله خامنه‌ای: شایعاتی درست می‌کنند که دولت ایران به واسطه فلان کشور به آمریکا پیغام فرستاده است که این، دروغ محض است و چنین چیزی حتماً وجود نداشت.

معاون اجرایی دولت چهاردهم:

هدف اصلی دولت از اصلاح قیمت بنزین مهار تورم است

شایعه پراکنان درباره پیام به آمریکا

رهبر معظم انقلاب در سخنرانی تلویزیونی پنجشنبه شب، ارسال پیام مذاکره از جانب ایران به آمریکا به واسطه یکی از کشورهای همسایه را کذب محض خواندند. این شایعه را چند روز پیش، برخی فعالان و رسانه‌های وابسته به جریان اصلاح طلب به راه انداختند و مدعی شدند بن سلمان ولیعهد عربستان در جریان سفر به آمریکا، پیامی از جانب ایران برای درخواست مذاکره را به ترامپ منتقل کرده است.

مهم اول: کواکبیان

به نظرمی رسد اولین فردی که این دروغ را پخش کرد، مصطفی کواکبیان از فعالان مشهور اصلاح طلب است. او دوم آذرماه در مصاحبه با سایت "عصر ایران" مدعی شد پزشکشان از طریق بن سلمان به ترامپ پیام ارسال کرده است. بر اساس خبری که سایت عصر ایران منتشر کرد، کواکبیان با اشاره به سفر اخیر محمد بن سلمان ولیعهد سعودی به آمریکا و دیدار با ترامپ اظهار داشت: بن سلمان حامل پیام پزشکشان رئیس جمهور ایران برای ترامپ بود. آقای پزشکشان در این پیام آمادگی ایران را برای مذاکره با آمریکا بدون پیش شرط و دیکته مواضع، اعلام کرده است. نامه‌ای که از طرف آقای رئیس جمهور داده شد به بن سلمان که ایشان هم بردند به آقای ترامپ دادند و آقای ترامپ هم بلافاصله موضع گیری کرد. وی ادامه داد: محتوای پیام این بود که ما حاضر هستیم بنشینیم با همدیگر صحبت بکنیم نه صحبتی که از سر تسلیم باشد و اینکه شما دیکته بکنید که این باشد آن نباشد بلکه بنشینیم و باب گفت و گورا باز می‌کنیم در مسائل با هم صحبت بکنیم و این منتقل شد؛ در همین سفر اخیر آقای بن سلمان البته با اجازه رهبری هم بوده است. کواکبیان گفت: من فکرمی کنم که ارسال این پیام، تاثیر گذاشت و ترامپ هم بلافاصله گفت که ما بالاخره برنامه ریزی می‌کنیم برای مذاکره. من این فرائن را که می‌بینم معتقد هستم که ما به دنبال جنگ نمی‌رویم.

پس از انتشار گسترده این شایعه، دادستانی تهران اعلام کرد علیه کواکبیان که ادعای کذب در رابطه با محتوای نامه رئیس جمهور به ولیعهد عربستان مطرح کرده بود، اعلام جرم کرده است. لازم به ذکر است این فعال اصلاح طلب در ماه‌های اخیر اظهارات کذب متعددی را انجام داده بود که منجر به تشکیل پرونده قضایی و حکم محکومیت علیه وی شده بود اما همچنان آزادانه در حال انتشار شایعات است.

نکته مهم دیگر آن که رسانه‌های اصلاح طلب و نزدیک به دولت پزشکشان با وجود تکذیب مقامات رسمی، به شدت بر شایعه پیام ایران به آمریکا برای مذاکره مانور دادند و ادعاهایی درباره شروع مذاکرات ایران و آمریکا مطرح کردند.

نقش ابیاس حضرتی

حسین شریعتمداری، مدیرمسئول روزنامه کیهان، پنجشنبه شب در گفت و گوی تلویزیونی در واکنش به شایعه ارسال پیام با واسطه به آمریکا از ابیاس حضرتی رئیس شورای اطلاع رسانی دولت چهاردهم بابت نشر این شایعه در روزنامه وابسته به او به شدت انتقاد کرد. مدیرمسئول روزنامه کیهان، در واکنش به شایعه ارسال پیام به آمریکا از طریق واسطه، اظهار داشت که این موضوع از نامه‌ای که به اشتباه به رئیس جمهور ایران نسبت داده شد، نشأت گرفته است. شریعتمداری اشاره کرد که در حالی که وزارت خارجه، رئیس سازمان حج، سخنگوی دولت و سفیر ایران در عربستان این شایعه را به طور قاطع تکذیب کرده‌اند، همچنان برخی رسانه‌ها و افراد در پست‌های حساس به این موضوع پرداخته و آن را گسترش داده‌اند. وی افزود: این شایعه از نامه رئیس جمهور به بن سلمان نشأت گرفت که حتی با وجود چند تکذیبیه افرادی در دولت که دارای پست‌های حساس هستند این دروغ را گسترش دادند. از جمله آقای حضرتی رئیس شورای اطلاع رسانی دولت در روزنامه اعتماد این شایعه را پخش کردند.

دروغ پیام به آمریکا در کدام اتاق فکری طراحی شده بود؟

سپهر خلجی، رئیس شورای اطلاع رسانی دولت شهید رئیسی هم در این باره گفت: رهبر حکیم انقلاب قاطعانه دروغ ارسال پیام واسطه از طرف ایران به آمریکا را رد کردند. از زمان انتشار چنین دروغ بزرگی تا امروز چقدر تحلیل و تفسیر و گزارش و یادداشت در رسانه‌های داخل و خارج تولید و چه گمانه‌زنی‌هایی که نشد! چرا هزینه دروغ گویان آن هم در موضوعات بسیار مهم باید اینقدر کم باشد تا برای تکذیب و یا رفع اثر دروغ آنان رهبر معظم انقلاب شخصا ورود کنند؟ کدام گویندگان و چه رسانه‌هایی در این دروغ افکنی نقش داشتند؟ و این دروغ در کدام اتاق فکری طراحی شده بود؟

رهبر انقلاب:

پیغام با واسطه ایران به آمریکا دروغ محض است

البته شایعاتی درست می‌کنند که دولت ایران به واسطه فلان کشور به آمریکا پیغام فرستاده است که این، دروغ محض است و چنین چیزی حتماً وجود نداشت. ایشان با اشاره به خیانت آمریکا حتی به دوستان خود در ازای حمایت از باند صهیونی و جنایتکار و تلاش برای جنگ آفریزی در دنیا به خاطر نفت و منابع زیرزمینی که دامنه آن امروز به آمریکای لاتین نیز رسیده است، گفتند: چنین دولتی، قطعاً دولتی نیست که جمهوری اسلامی در پی همکاری و ارتباط با آن باشد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش پایانی سخنان خود چند توصیه خطاب به ملت بیان کردند که اولین آنها حفظ و تقویت اتحاد ملی بود.

ایشان گفتند: اختلافات میان قشرها و جناح‌های سیاسی وجود دارد، اما مهم این است که در مقابل دشمن هم چون جنگ ۱۲ روزه، کنار هم باشیم که این همبستگی عامل بسیار مهمی برای اقتدار ملی است. رهبر انقلاب با توصیه به حمایت از رئیس‌جمهور و دولت خدمتگزار گفتند: کار اداره کشور سخت و سنگین است و دولت نیز کارهای خوبی از جمله ادامه کارهای نیمه‌تمام شهید رئیسی را شروع کرده که ان‌شاءالله تاجیح آن را مردم خواهند دید.

پرهیز از اسراف در همه موارد از جمله نان، گاز، بنزین و اقلام خوراکی توصیه سوم رهبری به ملت بود. ایشان اسراف را از مهم‌ترین خطرها و ضررها برای خانواده‌ها و کشور خواندند و گفتند: اگر این همه اسراف نباشد بدون شک اوضاع کشور خیلی بهتر خواهد بود.

توصیه آخر رهبر انقلاب به مردم تقویت ارتباط با خداوند و تصریح و دعا برای همه چیز از جمله باران، امنیت و عافیت بود تا خداوند، اسباب اصلاح امور را به فضل خود فراهم کند.

ایشان به ضررهای بزرگ آمریکا در جنگ ۱۲ روزه اشاره کردند و افزودند: آمریکا در این جنگ به شدت ضرر کرد چرا که با وجود به‌کارگیری آخرین تسلیحات پیشرفته هجومی و دفاعی نتوانست به هدفش یعنی فریب دادن ملت و همراه کردن آنها با خود دست یابد بلکه اتحاد ملت بیشتر شد و آمریکا را هم ناکام گذاشتند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به بی‌آبرویی و بدنامی شدید رژیم صهیونیستی در فاجعه غزه به عنوان یکی از مهم‌ترین فجایع تاریخ منطقه، خاطر نشان کردند: آمریکا در این قضیه کنار رژیم غاصب قرار گرفت و به شدت بی‌آبرو و بدنام شد چرا که مردم دنیا می‌دانند رژیم صهیونیستی بدون آمریکا قادر به این همه فاجعه‌آفرینی نیست.

ایشان مغفول‌ترین انسان در دنیای کنونی را رئیس دولت صهیونیستی و مغفول‌ترین سازمان را باند حاکم بر دشمن هم چون جنگ ۱۲ روزه، کنار هم باشیم که این همبستگی عامل بسیار مهمی برای اقتدار ملی است. رهبر انقلاب در کنار آنها قرار دارد، مغفولیت صهیونیست‌ها به آمریکا هم سرایت کرده است.

رهبر انقلاب، در حالت‌های آمریکا در نقاط مختلف جهان را از دیگر عوامل انزوا ریز روظرفون آن دانستند و گفتند: دخالت آمریکا در هر منطقه‌ای، باعث جنگ آفریزی و یا نسل‌کشی، ویرانی و آوارگی است.

ایشان جنگ بر خسارت و بی‌نتیجه اوکراین را نمونه‌ای از دخالت‌های آمریکا دانستند و افزودند: رئیس‌جمهور کنونی آمریکا که این شکستی واقعی برای آنها بود.

ایشان با اشاره به سخنانی مبنی بر طراحی ۲۰ ساله رژیم صهیونیستی برای جنگ با ایران، گفتند: آن‌ها برای جنگی برنامه‌ریزی کرده بودند که در آن بتوانند با تحریک ملت، مردم را هم به جنگ با نظام وادار کنند. اما قضیه برعکس شد و به نحوی ناکام شدند که حتی زاپه‌داران با نظام نیز در کنار نظام قرار گرفتند و اتحادی عمومی در کشور پدید آمد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای حملات رژیم صهیونیستی به لبنان، تجاوز به سوریه و جنایتان آن در کرانه غربی و وضع اسف‌بار غزه را مصادیق دیگری از حمایت‌های عیان آمریکا از جنگ و جنایت رژیم یلید برشمردند و گفتند:

دارد، اما مهمتر، عقبه بسیار وسیع بسیج است که در سراسر کشور و در وجود هر شخص و مجموعه غیور، آماده به کار، پراکنگیزه و پرامید در عرصه‌های اقتصادی، صنعتی، علمی، دانشگاه، حوزه، تولید، محیط کسب‌وکار و دیگر عرصه‌ها تجلی دارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «بسیج با این تعریف‌های نظامی، شمول، را خنثی‌کننده نقشه دشمن در زمینه‌های عمومی، اقتصادی، تولیدی، فناوری و همه زمینه‌ها خواندند و گفتند: دانشمندان عزیز که در جنگ ۱۲ روزه به شهادت رسیدند، طراحان، سازندگان و پرتاب‌کنندگان موشک‌ها، هرکسی که با منطق محکم و بیان رسا در مقابل شایعه‌پراکنی‌ها و سوسوسه‌ها روشنگری کرد و می‌کند، پزشک و پرستار فدائاری که در جنگ بیمارستان را ترک نکردند و قهرمانان ورزشی که در میادین بین‌المللی به خدا، دین، کشور و ملت ابراز ارادت می‌کنند چه عضو سازمانی بسیج باشند چه نباشند، همه بسیجی‌اند. ایشان افزودند: امام که به بسیجی بودن خود افتخار می‌کرد در پی چنین بسیج فراگیر بود، بسیجی که مربوط به قشر خاصی نیست و همه اقوام – اصناف و قشرها را در برمی‌گیرد.

رهبر انقلاب در نکته‌ی پایانی خود درباره بسیج به همه مسئولان دستگاه‌های دولتی تأکید کردند: مانند یک بسیجی، به وظایف خود با ایمان، انگیزه و غیرت عمل کنید.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بخش دیگری از سخنانشان، در خصوص مسائل منطقه و جنگ ۱۲ روزه گفتند: در جنگ ۱۲ روزه، ملت ایران بی‌تردید هم آمریکا و هم رژیم صهیونیستی را شکست داد. آن‌ها آمدند و شرارت کردند، اما تک‌خوردند و دست خالی برگشتند و به هیچ‌یک از اهداف خود نرسیدند که این، شکستی واقعی برای آنها بود.

ایشان با اشاره به سخنانی مبنی بر طراحی ۲۰ ساله رژیم صهیونیستی برای جنگ با ایران، گفتند: آن‌ها برای جنگی برنامه‌ریزی کرده بودند که در آن بتوانند با تحریک ملت، مردم را هم به جنگ با نظام وادار کنند. اما قضیه برعکس شد و به نحوی ناکام شدند که حتی زاپه‌داران با نظام نیز در کنار نظام قرار گرفتند و اتحادی عمومی در کشور پدید آمد.

رهبر انقلاب گفتند: البته ما هم خسارت‌هایی دیدیم و به اقتضای طبیعت جنگ، جان‌های عزیزی از دست ما رفت، اما جمهوری اسلامی نشان داد که کانون اراده و قدرت است و می‌تواند بی‌واهمه از هیاوها، قدرتمندانه بایستد و تصمیم بگیرد. ضمن اینکه خسارت مادی وارد بر دشمن منجر به بسیج بیشتر از خسارت‌های مادی ما بود.

گزارش

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای فرمودند: شایعاتی درست می‌کنند که دولت ایران به واسطه فلان کشور به آمریکا پیغام فرستاده است که این، دروغ محض است و چنین چیزی حتماً وجود نداشت.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی پنجشنبه شب در سخنانی تلویزیونی خطاب به ملت عزیز ایران، با تأکید بر ضرورت تقویت و استمرار قدرتمندانه بسیج در نسل‌های پی‌در پی به عنوان «یک ثروت بزرگ، حرکت همگانی و عامل افزایش قدرت ملی»، ناگهانی آمریکا و رژیم صهیونیستی را در تحقق هیچ یک از اهداف حمله به ایران، نشانه شکست بدون تردید آنها خواندند و با بیان چند توصیه به ملت، همه مردم و جناح‌های سیاسی را به حفظ و تقویت اتحاد ملی فراخواندند.

ایشان با اشاره به لزوم اقدام مسئولان در بزرگداشت بسیج، بسیج را حرکت ارزشمند ملی و برخورد از انگیزه‌های خدایی و وجدانی، دارای اعتماد به نفس و غیرتمندی برشمردند و افزودند: نسل چهارم بسیج یعنی نوجوانان عزیز در سراسر کشور آماده به‌کار و تلاش است و حرکت ارزشمند و بسیار مهم بسیج باید نسل‌های متوالی در کشور بالنده، مستمر، کامل‌تر و قوی‌تر دست به دست شود.

رهبر انقلاب وجود حرکتی مانند بسیج را برای هر کشوری راگهشا مفید دانستند و افزودند: کشوری مانند ایران که علناً در مقابل قدرتها و چاقوکش‌های بین‌المللی ایستاده و سینه سپر کرده بیش از همه کشورها به بسیج نیاز دارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به ضرورت مقاومت ملت‌ها در مقابل طمع‌ورزی و دخالت‌های سلطه‌گران گفتند: عنصر عظیم مقاومت که در ایران پایه‌گذاری شد و رشد یافت امروز در شعارهای حمایت از فلسطین و غزه در مناطق مختلف جهان از جمله کشورهای غربی و حتی آمریکا، قابل مشاهده است.

ایشان زنده بودن و نشاط بسیج را مایه رشد مقاومت ملت‌ها در مقابل استعمارگران جهان برشمردند و افزودند: مستضعفین جهان با رشد مقاومت، احساس پشتیبانی و قدرت می‌کنند. رهبر انقلاب در تبیین چیستی بسیج افزودند: بسیج در شکل سازمانی خود و به عنوان بخشی از سپاه پاسداران در مقابل دشمنان چهره‌ای با صلابت و در قبال مردم چهره‌ای خدمتگزار

تحقق ۵۸ درصد درآمد فروش نفت و گاز در بودجه ۱۴۰۳

به تولید ناخالص داخلی در ایران نسبت به میانگین جهانی پایین بوده و این امر نشان می‌دهد همچنان ظرفیت رشد درآمد‌های مالیاتی وجود دارد. وصولی درآمد‌های گمرکی در سال ۱۴۰۲ معادل ۱۳۲ هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به سال ۱۴۰۲ (۱۴۰۲) رشد ۶۶ درصدی دارد اما به میزان ۹۲ درصد رقم مصوب محقق شده است. حقوق ورودی کالا‌های وارداتی از حاصل ضرب متغییراصلی ارزش دلاری واردات کالا، میانگین نرخ تعرفه کالا‌ها و نرخ ارز مبنای محاسبه حقوق ورودی به دست می‌آید. نرخ ارز مبنای محاسبه حقوق ورودی که بر مبنای بخشنامه بانک مرکزی از ۱۴۰۱/۱۲/۲۱ تا ۲۴۰۰ تومان به ۲۸۵۰ تومان تغییر کرد، در طول سال ۱۴۰۳ در همین رقم باقی ماند.

در قانون بودجه سال ۱۴۰۳، موضوع نرخ ارز مبنای محاسبه حقوق ورودی کالا‌ها مسکوت ماند و با وجود افزایش نرخ ارز مرکز مبادله طلا و ارز بانک مرکزی، مبنای محاسبه همچنان همان بخشنامه بانک مرکزی قرار گرفت؛ در نتیجه بخشی از ظرفیت درآمدزایی دولت از محل حقوق ورودی کاهش یافت. این موضوع از جمله مواردی است که به طور مستقیم بر درآمد‌های دولت اثر می‌گذارد و باید در قانون بودجه مورد توجه باشد.

دلیل دیگر عدم تحقق ۸ درصدی درآمد‌های پیش‌بینی شده از محل حقوق ورودی، عدم تحقق درآمد‌های ناشی از واردات خودرو بوده است. این مسئله یکی از مصادیق عدم هماهنگی سیاست‌های مالی و ارزی است که بدون توجه به وضعیت درآمد‌های ارزی و امکان تخصیص ارز به واردات خودرو، ردیف درآمدی قابل

بودجه سسال ۱۴۰۳ معادل ۱۰۳ درصد از درآمد‌های پایدار و معادل ۵۸ درصد درآمد‌های حاصل از فروش نفت، فرآورده‌های نفتی و گاز محقق شده است.

رقم مصوب درآمد‌های دولت در قانون بودجه سال ۱۴۰۳ معادل ۱۵۹۸ هزار میلیارد تومان بوده که در عمل ۱۶۴۲ هزار میلیارد تومان محقق شد و نسبت به عملکرد سال ۱۴۰۲ رشد ۵۰ درصدی داشته است. بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، وصولی درآمد‌های مالیاتی در سال ۱۴۰۳ حدود ۱۰ درصد رقم مصوب بودجه است و نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۲ نزدیک به ۵۶ درصد رشد یافته که این میزان با توجه به نرخ تورم ۳۷ درصدی در سال ۱۴۰۳، افزایش حقیقی در درآمد‌های مالیاتی را نشان می‌دهد.

به طور کلی تداوم روند هوشمندسازی نظام مالیاتی و تقویت زیرساخت‌ها یا تمرکز بر شناسایی فرار‌های مالیاتی و انتظام بخشی به فرآیندهای مالیات‌ستانی از جمله دلایلی بوده که در سال ۱۴۰۳ منجر به تقویت این بخش از درآمد‌ها شده است. در سال ۱۴۰۳، افزایش رشد مالیات‌های مستقیم ۴۴ درصد بوده که یکی از مهمترین بخش‌های آن مالیات اشخاص حقوقی است. همچنین رشد مالیات‌های غیرمستقیم در حدود ۴۶ درصد بوده که رشد مالیات بر کالا‌ها و خدمات (غالباً مالیات بر ارزش افزوده) و مالیات بر واردات (گمرک) یکسان است. مالیات بر ارزش افزوده با وجود رشد یک واحد درصدی در سال ۱۴۰۳، رشد مورد انتظار را نداشته و رقم مصوب به طور کامل محقق نشده است. البته همچنان نسبت‌های مالیات

ترکیه مسیرهای جایگزین ایران در جاده ابریشم را پیش می‌برد

با پیشرفت کریدورهای جایگزین در مسیر جاده ابریشم، ایران برای حفظ جایگاه خود به عنوان هاب ترانزیتی اوراسیا باید پروژه‌های ریلی و بندری کلیدی را تکمیل کند.

ایران با موقعیت ژئوپلیتیکی منحصر به فرد خود در قلب اوراسیا، همواره تلاش کرده تا نقش کلیدی در مسیرهای ترانزیتی بین شرق آسیا و اروپا ایفا کند. این کشور با توسعه زیرساخت‌های ریلی و لجستیکی، قصد دارد جایگاه خود را به عنوان هاب ترانزیتی منطقه‌ای تثبیت کند و سهم مهمی در کریدور «یک کمربند، یک جاده» چین داشته باشد. مسیرهای اصلی، از جمله پروژه‌های ریلی سرخس-چشمه‌ثریا و مرند-چشمه‌ثریا، ستون‌های این استراتژی هستند و می‌توانند نقش ایران را در شبکه ترانزیت قاره‌ای به شکل بی‌سابقه‌ای تقویت کنند.

مسیر ریلی سرخس-چشمه‌ثریا: دروازه ورود بارهای چینی به اروپا

پروژه سرخس-چشمه‌ثریا که با هدف برقی‌سازی و به‌روزرسانی زیرساخت در دست اقدام است، ایران را به حلقه حیاتی اتصال چین به اروپا تبدیل خواهد کرد. برقی‌سازی این مسیر، زمان حمل بار را کاهش می‌دهد، هزینه‌ها را پایین می‌آورد و مسیر امن و جذابی برای بازرگانان داخلی و خارجی ایجاد می‌کند. وزیر راه و شهرسازی ایران، فرزانه صادق در نشست بین‌المللی اتصال ریلی چین-اروپا در شی‌ان اعلام کرد که گفت‌وگوهای مقدماتی برای برقی‌سازی مسیر آغاز شده و این خط می‌تواند ورودی اصلی بارهای چینی به اروپا از مسیر ایران باشد.

علاوه بر کاهش زمان و هزینه، این مسیر به ایران امکان می‌دهد بنادر جنوبی خود از جمله بندرعباس و جابهار را به شبکه ریلی بین‌المللی متصل کند و مسیرهای چندوجهی دریایی-ریلی را تقویت نماید. این اقدام نه فقط مزایای اقتصادی و لجستیکی برای ایران دارد، بلکه سرمایه‌گذاری خارجی در حوزه لجستیک را افزایش می‌دهد و درآمد ارزی پایدار ایجاد می‌کند.

پروژه مرند-چشمه‌ثریا، شاخه جنوبی جاده ابریشم و ستون فقرات ترانزیت پروژه مرند-چشمه‌ثریا، شاخه جنوبی جاده ابریشم، نقطه اتصال حیاتی شبکه ریلی ایران با ترکیه و اروپا است. وزیر راه ایران، این مسیر را پروژه‌ای راهبردی برای تکمیل پازل ترانزیت اوراسیا توصیف کرده و آن را ستون فقرات شاخه جنوبی جاده ابریشم دانسته است. تکمیل این مسیر، امکان عبور سریع و ایمن کالا‌های چینی را فراهم می‌آورد و جایگاه ایران را به عنوان هاب ترانزیتی منطقه تثبیت می‌کند.

این مسیر نه تنها ارتباط ریلی با ترکیه و اروپا را برقرار می‌کند، بلکه شبکه ترانزیت شمال-جنوب ایران را نیز تقویت می‌نماید. از طریق این کریدور، ایران می‌تواند تجارت با آسیای میانه و کشورهای حاشیه خلیج فارس را افزایش دهد و نقشی کلیدی در اتصال بنادر جنوبی به بازارهای بین‌المللی ایفا کند.

حضور چین در عراق و پروژه مسیر توسعه فرسلی که به سود ایران نیست در عراق، پروژه‌ای به نام «راه توسعه» در حال پیگیری است که با حمایت چین اجرایی می‌شود و مسیر مستقیم از بندر فاو به اروپا از طریق ترکیه را فراهم می‌آورد. این پروژه در صورت تکمیل، ممکن است ایران را از بخشی از مسیرهای اصلی ترانزیت شرقی-غربی دور کند و سهم ایران در شبکه ترانزیتی اوراسیا را کاهش دهد. شرکت‌های چینی در عراق حضور گسترده دارند و در پروژه‌های انرژی، برقی، زیرساخت، آب و حمل‌ونقل فعال هستند و روابط استراتژیک با بغداد دارند. این شرایط به ایران نشان می‌دهد که اگر زیرساخت‌های داخلی خود را به سرعت تقویت نکند، ممکن است مسیرهای جایگزین عراق سهم ایران را کاهش دهند. بنابراین، تکمیل سریع پروژه‌های سرخس-چشمه‌ثریا و مرند-چشمه‌ثریا، توسعه بنادر جنوبی و به‌روزرسانی ناوگان ریلی، ضرورت حیاتی دارد تا ایران همچنان جایگاه خود را به عنوان هاب ترانزیتی اوراسیا حفظ کند.

تقویت کریدور شمال-جنوب و زیرساخت‌های لازم

علاوه بر شاخه جنوبی جاده ابریشم، ایران نیازمند تقویت کریدور شمال-جنوب است که به شکل کشور را به جنوب و بنادر حیاتی متصل می‌کند. این کریدور با اتصال به مسیرهای ریلی ترکمنستان، آذربایجان و روسیه، می‌تواند ایران را به حلقه اصلی عبور کالا‌های آسیای میانه به اروپا و خلیج فارس تبدیل کند. تقویت مسیر مستلزم سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های ریلی، توسعه ناوگان، برقی‌سازی خطوط و افزایش ظرفیت عملیاتی بنادر است.

ارتقای کریدور شمال-جنوب، ایران می‌تواند نقش موثری در کاهش وابستگی به مسیرهای دریایی و رقابت با مسیرهای جایگزین عراق و ترکیه ایفا کند و ایجاد مسیرهای موازی که ممکن است سهم ایران را کاهش دهند، جلوگیری نماید.

رقابت با ترکیه و پیچیدگی‌های ژئوپلیتیکی

ترکیه با وجود همکاری رسمی با ایران، سیاست‌های پیچیده‌ای در منطقه دارد. اردوگان با اعلام مشارکت در پروژه‌های ریلی ایران، مانند سرخس-چشمه‌ثریا، تلاش می‌کند سهم خود را در مسیرهای نوظهور اوراسیا حفظ کند؛ اما همزمان، از طریق پروژه‌هایی مانند مسیر توسعه عراق، ممکن است اهداف دیگری دنبال کند و تلاش ایران برای تثبیت جایگاه خود را تهدید نماید؛ بنابراین، ایران باید ضمن ادامه همکاری‌های دوجانبه با ترکیه، زیرساخت‌های داخلی خود را تقویت کرده و پروژه‌های کلیدی را به سرعت تکمیل کند. این اقدامات شامل برقی‌سازی مسیرها، توسعه ناوگان ریلی، به‌روزرسانی بنادر جنوبی و هماهنگی تعرفه‌ای میان کشورهای مسیر است.

فرصت‌های اقتصادی و منطقه‌ای

تکمیل پروژه‌های سرخس-چشمه‌ثریا، مرند-چشمه‌ثریا و تقویت کریدور شمال-جنوب، علاوه بر کاهش زمان و هزینه حمل‌بار، فرصت‌های اقتصادی گسترده‌ای ایجاد می‌کند. ایران می‌تواند گردشگری، تجارت داخلی و منطقه‌ای و همکاری‌های اقتصادی خود را چین، ترکیه و کشورهای آسیای میانه توسعه دهد. مسیرهای ریلی ایران می‌توانند ۴۰ تا ۵۰ درصد هزینه حمل‌بار را نسبت به مسیرهای دریایی کاهش دهند و به‌ویژه برای کالا‌های صنعتی و ترانزیت ترکیبی اهمیت دارند. ایران در حال حاضر تلاش‌های گسترده‌ای برای تثبیت جایگاه خود به عنوان هاب ترانزیتی اوراسیا و نقش‌آفرینی در کریدور یک کمربند، یک جاده انجام می‌دهد؛ اما حضور فعال چین در عراق و پروژه مسیر توسعه نشان می‌دهد که ایران باید با سرعت بیشتری زیرساخت‌های خود را آماده کند. پروژه‌های حیاتی ریلی سرخس-چشمه‌ثریا و مرند-چشمه‌ثریا، توسعه بنادر جنوبی و تقویت کریدور شمال-جنوب، اقدامات ضروری برای مقابله با تلاش‌های جایگزین ترکیه و عراق هستند.

تهران با سیاست متوازن و عملیاتی دقیق، پروژه‌های کلیدی ریلی و زیرساختی خود را تکمیل کند و جایگاه خود را به عنوان هاب ترانزیتی اوراسیا تثبیت نماید تا هم نقش خود را در شبکه ترانزیت جهانی تقویت کند و هم از هرگونه دور زدن مسیرهای استراتژیک جلوگیری کند.

اخبار

کالاهای اساسی باید با قیمت ثابت به دست مردم برسد

ناذرقلی ابراهیمی عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، گفت: طبق مصوبه مجلس کالاهای اساسی طرح کالابرگ الکترونیک باید با قیمت ثابت به دست مردم برسد. وی افزود: بر اساس این مصوبه قیمت کالاهای اساسی مشمول طرح کالابرگ الکترونیک باید قیمت شهریور ۱۴۰۰ باشد. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس اظهار داشت: اینکه قیمت کالاهای اساسی طرح کالابرگ همراه با تورم در دیگر بخش‌ها افزایش یابد و دولت فقط به کارت شتاب مردم اعتبار تزریق کند، نمی‌تواند مشکلی را حل کند. ابراهیمی خاطرنشان کرد: تزریق اعتبار به کارت‌های شتاب افراد تحت عنوان کالابرگ الکترونیک کمکی به سفره مردم نمی‌کند، چراکه قیمت کالاهای اساسی روز به روز افزایش پیدا می‌کند. وی افزود: کالاهای اساسی که بازرز ترجیحی تأمین می‌شوند نباید با تورم افزایش یابند و با قیمت بالا به مردم عرضه شوند. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس اظهار داشت: علاوه بر این، دولت باید نظارت دقیقی بر زنجیره توزیع کالاهای اساسی داشته باشد. ابراهیمی خاطرنشان کرد: عدم نظارت دقیق بر زنجیره توزیع کالاهای اساسی خود یکی از دلایل افزایش قیمت این کالاهاست که باید این مشکل نیز برطرف شود. وی افزود: مجلس شورای اسلامی در قالب ماده ۲۵ آیین‌نامه داخلی مجلس، موضوع نحوه اجرای طرح کالابرگ الکترونیک را مورد پیگیری قرار خواهد داد.

نظام توزیع کالای کشور باید اصلاح شود

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس، معتقد است: «نظام توزیع کالای کشور باید اصلاح شود» و حداقل کالاهای اساسی باید از مسیر کالابرگ الکترونیک به خانوارها برسد. میثم ظهرویان، با اشاره به آسیب‌شناسی نظام قیمت‌گذاری در کشور، بابیان اینکه اصل انکای قیمت‌گذاری بر عرضه و تقاضا از نظر اقتصادی قابل پذیرش است اما یکسری مفرضات مربوط به خود دارد، گفت: عرضه و تقاضای زمانی قیمت واقعی را شکل می‌دهد که تعادل بین طرفین وجود داشته باشد. در غیر این صورت، عدم تعادل قدرت میان عرضه‌کنندگان و مصرف‌کنندگان موجب می‌شود قیمت به نقطه درست نرسد.

نماینده مردم «مشهد و کلات» در مجلس شورای اسلامی افزود: وقتی تنها یک عرضه‌کننده و ده‌ها متقاضی وجود دارد، طبیعی است که قیمت در اختیار عرضه‌کننده قرار می‌گیرد و مصرف‌کننده ناچار به خرید است. عکس آن هم صادق است؛ یعنی زمانی که تعداد عرضه‌کنندگان زیاد و تقاضا محدود باشد، ایجاد انحصار از هر دو سمت باعث می‌شود مکانیسم عرضه و تقاضا کار نکند.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با تأکید بر اینکه «همی توان اصل قیمت‌گذاری را در همه جایز سؤال برد، تصریح کرد: بسیاری از کالاها، به‌ویژه کالاهای انحصاری و استراتژیک، نیازمند قیمت‌گذاری منطقی هستند. مشکل ما این است که در موارد متعدد، قیمت‌گذاری بر اساس فرمول معقول انجام نمی‌شود.

ظهرویان با اشاره به نمونه نان به‌عنوان کالای اساسی سفره مردم گفت: سال‌های طولانی قیمت نان را ثابت نگه داشتیم با نیت درست حمایت از مردم، اما آیا هزینه نان‌وا هم ثابت بوده؟ هزینه آرد از دولت ثابت نگه داشت اما آیا ستمزد کارگر، اجاره مغازه یا قیمت گاز ثابت مانده است؟ وقتی این موارد را نمی‌بینیم، چرخه تولید به هم می‌خورد. در نتیجه همین سیاست‌های غیرمتعادل، برخی نانوائی‌ها ناچار می‌شوند برای سرپانگه‌داشتن واحد صنفی، بخشی از آرد دولتی را در بازار بازر بفروشند. این نماینده مجلس شورای اسلامی خاطرنشان کرد: ما معمولاً در نظام قیمت‌گذاری با کمالاً ستمت عرضه راه‌کارها داریم یا به گونه‌ای طرف تقاضا را اگر تقه‌ایم که عرضه ناپود شده‌ است. هر دو رویکرد کمر غلط است و نتیجه آن تضعیف تدریجی چرخه تولید است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با تأکید بر اینکه «نظام توزیع کالای کشور باید اصلاح شود»، اظهار داشت: حداقل کالاهای اساسی باید از مسیر کالابرگ الکترونیک به خانوارها برسد. سهم هر خانواده باید مشخص شود؛ بنابراین وقتی یارانه ابتدای زنجیره پرداخت می‌شود، باید کل زنجیره را مصرف‌کننده کنترل شود تا دلال وارد نشود.

اصلاح یک خبر درباره انتساب یک بانک به حسین مرعشی

چندی پیش گزارشی توسط خبرگزاری فارس با عنوان «بانک‌های خصوصی در انحصار اصلاح‌طلبان» به بررسی مالکیت بانک خصوصی کشور پرداخت. بر این اساس یکی از بانک‌های بررسی شده، بانک ایران زمین است، در بخشی از بررسی این بانک ارتباط موسسه مولی‌الموحیدین و بانک ایران زمین پرداخته شد. بر این مبنا، در گزارش، به طور سهوی موسسه مولی‌الموحیدین مرتبط با بانک ایران زمین و موسسه خیریه مولی‌الموحیدین به دلیل پیچیدگی مدیریتی این دو مجموعه یکسان فرض شده بود. لازم به ذکر است، خبرگزاری فارس ضمن پذیرش این اشتباه سهوی، این بخش را در گزارش اصلی اصلاح نمود. در این زمینه حسین مرعشی نیز در واکنش به گزارش فارس، توضیحاتی در قالب جوابیه ارائه کرد که مشروح آن به شرح ذیل است: لازم به توضیح است که تعاونی مالی اعتباری مولی‌الموحیدین که ابتدا از استان خراسان آغاز به کار کرد و بعدها به تأسیس بانک ایران زمین منجر شد، مجموعه‌ای کاملاً متفاوت و بی‌ارتباط با خیریه مولی‌الموحیدین استان کرمان بوده و هست. ضمن اینکه یادآور می‌شود: خیریه مذکور نیز تا کنون هیچ فعالیتی در حوزه‌های پولی و بانکی نداشته‌ و ندارد. بدیهی است که بین اینجان حسین مرعشی و بانک ایران زمین نیز هیچ‌گونه رابطه سازمانی یا کاری برقرار نبوده و نمی‌باشد.

یادداشت

چرا با وجود تخصیص ارز ۲۸۵۰۰ تومانی، کالاهای مشمول این نوع ارز افزایش یافته‌است؟
در نمودار نشان دادیم که ارز ۲۸۵۰۰ به نسبت تخصیص، اصابت کرده و حذف آن سفرهٔ مردم را به شدت تهدید خواهد کرد.

ارز ۲۸۵۰۰

تأمین شده برای ۸ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۴

مجموع: ۹,۷ تریلیارد دلار

حدود ۲,۵ میلیارد دلار

حدافل ۹۰ درصد از دانه‌های روغنی و روغن خام مورد نیاز کشور وارداتی است. روغن مصرف خانوار (مایع و جامد) در کارخانه‌های داخلی از استحصال روغن خام و دانه‌های روغنی تولید می‌شود. حدود ۷۰ درصد از هزینهٔ تولید یک بطری روغن مایع یا یک قوطی روغن جامد خوراکی، متأثر از ارز ۲۸۵۰۰ مایقی هزینه‌ها (خرید بطری پلاستیکی، قوطی فلزی، هزینهٔ تبدیل و توزیع و …) با ارزش تجاری و آزاد انجام می‌شود.

واردات نهادهٔ دامی

(ذرت، جو، کنجاله)

حدود ۳,۹ میلیارد دلار

جلوگیری ارز ۲۸۵۰۰ تومانی از تشدید تورم

دکتر حسین مصصامی

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس

از کل نهاده‌های وارداتی، حدود ۵۰ درصد سهم مرغذاری‌ها (مرغ گوشتی و مرغ تخم‌گذار) و مابقی سهم دام‌ها (گاو گوشتی و گاو شریده) می‌باشد.

از کل هزینهٔ تولید مرغ، تنها ۳۰ درصد آن مربوط به نهاده‌های وارداتی با ارز ۲۸۵۰۰ و از کل هزینهٔ تولید دام تنها ۱۵ درصد آن مربوط به نهاده‌های وارداتی (با ارز ۲۸۵۰۰) می‌باشد و مابقی هزینه‌های تولید (بریزمغذی طیور، علوفهٔ دام، واکسن و …) با ارزش تجاری و آزاد محاسبه می‌شوند.

به همین دلیل است که طی سال‌های گذشته با وجود ثابت ماندن ارز ۲۸۵۰۰ ولی گران شدن ارز نیماپی و آزاد، هزینهٔ تولید گوشت آنها افزایش یافته‌است.

همچنین در تولید لبنیات، علاوه بر هزینهٔ تولید شیر (با توجه به دلایل فوق)، هزینهٔ بسته‌بندی آنها (پت بطری، جعبهٔ کاغذی و آلومینیومی، پرچسب و …) با نرخ ارز نیماپی و آزاد انجام می‌شود نه با ارز ۲۸۵۰۰ تومانی.

واردات برنج خارجی

حدود ۶۰۰ میلیون دلار

امسال به دلیل کم‌بارشی، تولید برنج ایرانی کاهش یافت و در نتیجهٔ گران شدن برنج ایرانی، تقاضا برای برنج خارجی افزایش یافت.

برای برنج اصابت نکرده و باید کلاً حذف شود و باید آزاد شود و … به نظر شما آیا تعدمی در کار بوده است؟!

میزان ارز تأمین شده برای واردات گندم، دارو، تجهیزات پزشکی،

واکسن و … حدود ۲,۷ میلیارد دلار

پاسخ به ابهامات و شبهات مطرح شده در خصوص ارز ۲۸۵۰۰ تومانی:

چرا با وجود تخصیص ارز ۲۸۵۰۰ تومانی، قیمت مرغ و گوشت و شیر و حتی برنج خارجی افزایش می‌یابد؟ اگر ارز ۲۸۵۰۰ حذف و گران شود، چه اتفاقی خواهد افتاد؟

حدافل ۹۰ درصد از دانه های روغنی و روغن خام مورد نیاز کشور وارداتی است. روغن مصرف خانوار (مایع و جامد) در کارخانه های داخلی از استحصال روغن خام و دانه های روغنی تولید میشود. حدود ۷۰ درصد از هزینهٔ تولید یک بطری روغن مایع یا یک قوطی روغن جامد خوراکی، متاثر از ارز ۲۸۵۰۰ و مایقی هزینه‌ها (خرید بطری پلاستیکی، قوطی فلزی، هزینهٔ تبدیل و توزیع و …) با ارز تجاری و آزاد انجام میشود.

از کل نهاده های وارداتی، حدود ۵۰ درصد سهم مرغذاری ها (مرغ گوشتی و مرغ تخم گذار) و مابقی سهم دام ها (گاو گوشتی و گاو شریده) می باشد. از کل هزینهٔ تولید مرغ، تنها ۳۰ درصد آن مربوط به نهاده های وارداتی با ارز ۲۸۵۰۰ و از کل هزینهٔ تولید دام تنها ۱۵ درصد آن مربوط به نهاده های وارداتی (با ارز ۲۸۵۰۰) می باشد و مابقی هزینه های تولید (بریز مغذی طیور، علوفهٔ دام، واکسن و …) با ارز تجاری و آزاد محاسبه میشوند.

به همین دلیل است که طی سالهای گذشته با وجود ثابت ماندن ارز ۲۸۵۰۰ ولی گران شدن ارز نیماپی و آزاد، هزینهٔ تولید گوشت آنها افزایش یافته است. همچنین در تولید لبنیات، علاوه بر هزینهٔ تولید شیر (با توجه به دلایل فوق)، هزینهٔ بسته بندی آنها (پت بطری، جعبهٔ کاغذی و آلومینیومی، پرچسب و …) با نرخ ارز نیماپی و آزاد انجام میشود نه با ارز ۲۸۵۰۰ تومانی.

امسال به دلیل کم بارشی، تولید برنج ایرانی کاهش یافت و در نتیجهٔ گران شدن برنج ایرانی، تقاضا برای برنج خارجی افزایش یافت. در یک حرکت کاملاً اشتباه و سوال برانگیز، ارز ۲۸۵۰۰ برای واردات برنج خارجی را کاهش و ناگهان معزوف کرد و همین موضوع باعث احتکار و افزایش شدید قیمت برنج خارجی در بازار گردید! همزمان بوق های تبلیغاتی به صدا درآمدند که سبب ارز ۲۸۵۰۰ برای برنج اصابت نکرده و باید کلاً حذف شود و ارز باید آزاد شود و … به نظر شما آیا تعدمی در کار بوده است!!!!

میزان ارز تأمین شده برای واردات گندم، دارو، تجهیزات پزشکی، واکسن و … حدود ۲,۷ میلیارد دلار

— اگر ارز ۲۸۵۰۰ حذف و گران شود، همانطور که سال ۱۴۰۱ شاهد بودیم، کالاهای اساسی مشمول ارز ۲۸۵۰۰ (از مرغ و گوشت تا شیر، پنیر، خامه، کره، ماست، برنج خارجی، روغن مایع و روغن جامد، دارو و تجهیزات پزشکی) بین ۳۰ تا ۳۰۰ درصد گران خواهد شد.

— آیا غیر از گرانسازي، راهکاری وجود دارد؟ قطعاً بله، تویتهای بعدی ما را دنبال کنید…

واکسن و … حدود ۲,۷ میلیارد دلار

اگر ارز ۲۸۵۰۰ حذف و گران شود، همانطور که سال ۱۴۰۱ شاهد بودیم، کالاهای اساسی مشمول ارز ۲۸۵۰۰ (از مرغ و گوشت تا شیر، پنیر، خامه، کره، ماست، برنج خارجی، روغن مایع و روغن جامد، دارو و تجهیزات پزشکی) بین ۳۰ تا ۳۰۰ درصد گران خواهد شد.

آیا غیر از گرانسازي، راهکاری وجود دارد؟ قطعاً بله

برای واردات برنج خارجی را کاهش و ناگهان متوقف کرد و همین موضوع باعث احتکار و افزایش شدید قیمت برنج خارجی در بازار گردید! همزمان بوق‌های تبلیغاتی به صدا درآمدند که ببینید ارز ۲۸۵۰۰ برای برنج اصابت نکرده و باید کلاً حذف شود و باید آزاد شود و … به نظر شما آیا تعدمی در کار بوده است؟!

میزان ارز تأمین شده برای واردات گندم، دارو، تجهیزات پزشکی،

احتکار ۳۷ میلیون مترمربع ملک توسط بانک‌ها

مترمربع برآورد شده است. بر اساس قانون مصوب پایان سال ۱۳۹۲، بانک‌ها موظف بودند املاک مازاد خود را واگذار کنند و حتی برای تخطی از این قانون جریمه‌های ۲۵ درصدی در نظر گرفته شده بود، اما این تکلیف اجرایی نشد و دارای بانک‌ها تنها کاهش نیافت، بلکه افزایش یافت.

غیبی یادآور شد: علت اصلی این روند آن است که نظام ارزش‌گذاری بانک‌ها به صورت معکوس عمل کرده و هرچه دارایی ملکی بانک بیشتر بوده، رتبه و شاخص آن بالاتر رفته است. همین سیاست نادرست موجب شد طی دولت‌های گذشت‌ه تعداد زیادی بانک

واکس و مؤسسه مالی با تکیه بر خرید گسترده املاک و زمین شکل بگیرند و اکنون همان دارایی‌ها بدون کاربری مناسب و حتی بدون قابلیت فروش مناسب، در ترزنامه بانک‌ها باقی مانده است. وی با تأکید بر اینکه اصلاح ساختار ارزش‌گذاری بانک‌ها ضروری است، گفت: اگر از سال ۱۴۰۵ تصمیم‌گیری شود که دارایی ملکی بانک‌ها به جای امتیاز مثبت، امتیاز منفی محسوب شود، بانک‌ها ناچار خواهند شد املاک خود را عرضه کنند و این اقدام می‌تواند یکی از مؤثرترین سیاست‌ها برای اصلاح بازار مسکن باشد. دولت باید از خود‌آغاز کند و به جای تمرکز بر مالیات بر خانه‌های خالی افراد عادی، فشار را از نظام بانکی شروع کند، زیرا رشد دارایی ملکی بانک‌ها نقش مهمی در افزایش قیمت زمین و مسکن داشته است. این کارشناس ارشد بازار مسکن درباره اثرگذاری تسهیلات بانکی بر رونق بازار مسکن تصریح کرد: پرداخت وام مسکن

می‌تواند اثر روانی قابل توجهی بر خریداران داشته باشد. وی افزود: تجربه جهانی نشان می‌دهد که در بسیاری از کشورها، تنها ۲۰ تا ۳۰ درصد آورده با خریدار است و ۷۰ تا ۸۰ درصد هزینه خرید مسکن را بانک‌ها تأمین می‌کنند، اما در ایران این نسبت معکوس است و بخش عمده هزینه باید توسط خریدار پرداخت شود.

غیبی ادامه داد: اعطای تسهیلات بانکی می‌تواند به روان اجتماعی خریدار و فروشنده کمک کند، به شرطی که منابع پایدار برای پرداخت وام تعریف شود. تا زمانی که بانک‌ها برای پرداخت وام ناچار به استقراض از بانک مرکزی باشند،

سهم عجیب ۱۰ شرکت از ارزشی ۱۱۶۱

در گزارش جدید بانک مرکزی، توزیع ارز ترجیحی میان ۱۱۶۱ شرکت منتشرشده و نشان می‌دهد بخش اصلی منابع در اختیار چند مجموعه محدود قرار گرفته؛ از مدل‌ل واکسون تا آواتجارت صبا و پشنتیباتی امور دام.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، آمار تازه‌ای که بانک مرکزی از وضعیت تأمین ارز ترجیحی در هشت‌ماهه نخست سال ۱۴۰۴ منتشر کرده، ابعاد کم‌تر دیده‌شده‌ای از ساختار توزیع ارز ترجیحی میان ۱۱۶۱ شرکت را آشکار می‌کند؛ داده‌هایی که نشان می‌دهد اگرچه سیاست ارزی دولت بر حمایت از کالاهای اساسی، نهاده‌های دامی و دارو متمرکز بوده، اما نحوه توزیع منابع ارزی به شدت در رأس متمرکز است و بخش مهمی از کل ارز ترجیحی تنها در اختیار چند مجموعه قرار گرفته است. بر اساس اطلاعات ثبت‌شده، مجموع ارز تخصیص یافته در این بازه به ۸ میلیارد و ۴۹۰ میلیون دلار رسیده که بیشترین سهم آن به واردات نهاده‌های دامی، روغن، غلات، دارو و شیرخشک اختصاص یافته است.

نکته قابل توجه در این میان، سهم فوق‌العاده بالای ۱۰ شرکت نخست است؛ شرکت‌هایی که به تنهایی حدود ۲,۸ میلیارد دلار ارز—معادل نزدیک به یک‌سوم کل تخصیص—را دریافت کرده‌اند. در صدر این فهرست، نام گشت و صنعت مدل‌ل مایدشت، «۵۷۱ میلیون دلار دیده می‌شود؛ پس از آن «آواتجارت صبا» به ۳۹۷ میلیون دلار، «گشت و صنعت کاسپون» با ۳۵۷ میلیون دلار و «پشپاویس کارولا» با ۳۱۶ میلیون دلار قرار دارند.

این ترکیب نشان می‌دهد واردات نهاده‌های کلیدی دامی و روغن خام، همچنان در اختیار چند شرکت بزرگ و عمدتاً زنجیروار است و عملاً بخش قابل توجهی از بازار به این مجموعه‌ها وابسته شده است.

در کنار این بخش خصوصی، حضور پررنگ بازرگان دولتی و شبه‌دولتی نیز جلب توجه می‌کند. شرکت‌های پشنتیباتی امور دام کشور با

بیش از ۲۷۰ میلیون دلار در رتبه هفتم قرار گرفته که مؤید سیاست دولت در ادامه مداخله مستقیم برای تنظیم بازار نهاده‌های دامی است. چنین حجم قابل توجهی از تخصیص به یک نهاد دولتی، نشان می‌دهد ضرر راهبردی خروج دولت از بازار با کاهش نقش آن، حداقل در حوزه نهاده‌های اساسی، قابل مشاهده است.

مرور ادامه فهرست شرکت‌ها نیز تصویر نسبتاً روشنی از تمرکز بالای منابع می‌دهد. بخش عمده‌ای از شرکت‌های دریافت‌کننده ارز—بیش از هزار شرکت از ۱۱۶۱ شرکت—ارز بین ۱ تا ۳ میلیون دلار دریافت کرده‌اند؛ شرکت‌هایی که عمدتاً در حوزه واردات مواد اولیه صنایع غذایی، مکمل‌های دارویی، تجهیزات پزشکی، کالاهای واسطه‌ای و محصولات حوزه کشاورزی فعالیت می‌کنند.

این گستردگی، اگرچه نشان می‌دهد دامنه دریافت‌کنندگان از نظر تعداد وسیع است، اما حجم ناچیز سهم این بخش نسبت به بازرگان بزرگ، عملاً ساختاری دوقطبی به وجود آورده است؛ «رأس بسیار سنگین» و «بدنه بسیار پراکنده و کم‌وزن».

از سوی دیگر، انباشت منابع در شرکت‌های زنجیره‌ای، اگرچه از نگاه برخی سیاست‌گذاران به دلیل مقیاس و توان وارداتی قابل توجه است، اما از منظر رقابتی می‌تواند به حذف تدریجی شرکت‌های کوچک‌تر و وابستگی بیشتر بازار به چند بازیگر اصلی بیانجامد. این مسئله نیاز به نظارت پیشینی و هوشمند بر تخصیص ارز—مشابه آنچه بانک مرکزی در ماه‌های اخیر در حوزه نظارت بانکی دنبال کرده است—را دوجندان می‌کند. در مجموع، داده‌های رسمی بانک مرکزی تصویری روشن اما پیچیده از وضعیت تخصیص ارز ترجیحی ارائه می‌دهد: ۸,۴۹ میلیارد دلار از ارز در اختیار ۱۱۶۱ شرکت قرار گرفته، اما یک‌سوم آن تنها در اختیار ۱۰ شرکت بوده است.

